

OBSAH

I. část	7
Obecné otázky psychologie	7
1. Předmět, metody a význam psychologie	8
1.1. Vývoj názorů na psychiku a vznik psychologie jako vědy	8
1.2. Vymezení, předmět a úkoly psychologie	12
1.3. Odvětví psychologie	12
1.4. Metody psychologie	16
1.4.1. Metodologické principy psychologických výzkumů	16
1.4.2. Výzkumné metody	16
1.5. Význam psychologických poznatků (psychologie)	19
II. část	23
Materialistické pojetí psychiky	23
2. Organismus a prostředí	24
2.1. Organismus	24
2.2. Prostředí	25
2.3. Regulace vztahů organismu k prostředí	26
3. Pojem a podstata duševního života	28
3.1. Prožívání	29
3.1.1. Vymezení a charakteristika prožívání	29
3.1.2. Psychika, vědomí a nevědomí	33
3.2. Chování	36
3.2.1. Vymezení a charakteristika chování	36
3.2.2. Chování živočichů a člověka	38
3.3. Obecná charakteristika psychiky	39
4. Determinace psychiky	47
4.1. Obecně o determinaci v oblasti duševního života	47
4.2. Biologická determinace psychiky	49
4.2.1. Nervová soustava člověka a její činnost	51
4.2.2. Žlázy s vnitřní sekrecí	57
4.2.3. Tělesný stav a růst organismu	58
4.2.4. Biologické potřeby	59

4.2.5. Dědičnost	60
4.2.6. Vztah tělesných a duševních vlastností	62
4.3. Sociální determinace psychiky	64
4.3.1. Pojem sociální determinace psychiky	64
4.3.2. Charakteristika sociálního prostředí	68
4.3.3. Mechanismus sociální determinace psychiky	72
4.4. Vztah biologické a sociální determinace psychiky	74
5. Vývoj psychiky	75
5.1. Obecně o vývoji psychiky	75
5.2. Činitele vzniku lidské psychiky (vědomí)	75
5.3. Historický vývoj lidské psychiky	78
III. část	85
Psychické procesy a stavy	85
6. Obecně o orientaci člověka ve světě	86
7. Psychologie poznávání	87
7.1. Čítí	87
7.1.1. Obecná charakteristika čítí	87
7.1.2. Základní druhy počítků	91
7.2. Vnímání	102
7.2.1. Obecná charakteristika vnímání	102
7.2.2. Základní druhy vnímání	107
7.2.3. Individuální rozdíly při vnímání a pozorování	113
7.3. Představivost (představy a fantazie)	115
7.3.1. Obecná charakteristika představivosti	115
7.3.2. Základní druhy představ	118
7.4. Myšlení a řeč	121
7.4.1. Obecná charakteristika myšlení a řeči	121
7.4.2. Myšlení a řešení problémů	126
7.4.3. Základní druhy myšlení a řeči	137
7.4.4. Vlastnosti a individuální zvláštnosti myšlení	139
7.5. Průvodní procesy umožňující správné a efektivní poznávání	141
7.5.1. Správná součinnost signálních soustav	141
7.5.2. Pozornost	143
8. Paměť a učení	146
8.1. Obecná charakteristika paměti	146
8.2. Základní druhy a typy paměti	153

8.3. Učení	155
8.3.1. Obecná charakteristika učení	155
8.3.2. Činitelé ovlivňující průběh a výsledky učení	158
9. City	172
9.1. Obecná charakteristika citů	172
9.1.1. Základní charakteristika citů	172
9.1.2. Vnější výraz citů	175
9.2. Základní druhy citů	176
9.2.1. Tělesné city	177
9.2.2. Citové reakce	177
9.2.3. Citové stavy	180
9.2.4. Citové vztahy	182
9.2.5. City společenského vědomí (tzv. vyšší city)	184
9.3. Význam citů	186
9.4. Individuální zvláštnosti lidských citů	187
IV. část	193
Psychologie činnosti, jednání a chování	193
10.1. Obecná charakteristika aktivace	194
10.2. Aktivační činitelé	195
10.3. Základní druhy lidské činnosti	195
11. Psychologie jednání a chování	196
11.1. Vůle a rozhodování	196
11.2. Rozbor volního jednání	197
11.3. Chování člověka v konfliktních situacích	203
11.3.1. Konflikty a konfliktní situace	203
11.4. Řešení konfliktů a reakce na konflikty	209
V. část	213
Psychologie osobnosti	213
12. Obecná charakteristika osobnosti	214
12.1. Člověk, osobnost, individuum (individualita)	214
12.2. Vlastnosti osobnosti	216
12.3. Psychická struktura osobnosti	223
13. Aktivačně motivační vlastnosti osobnosti	226
13.1. Potřeby a pudy	226

13.2. Zájmy, záliby a sklony	232
13.3. Aspirace, cíle a životní plány	235
13.4. Zvyky	237
14. Vztahově postojevé vlastnosti osobnosti	238
14.1. Charakter	238
14.2. Postoje	242
14.3. Ideály	246
14.4. Citové vztahy	248
15. Výkonové vlastnosti osobnosti	248
15.1. Schopnosti a vlohy	248
15.2. Vědomosti, dovednosti a návyky	252
16. Seberegulační vlastnosti osobnosti	254
16.1. Sebeuvědomování, sebepoznání, sebekoncepce	254
16.2. Svědomí a sebekritika	256
16.3. Volní vlastnosti	258
17. Dynamické vlastnosti osobnosti	260
VI. část	265
Vybrané kapitoly z vývojové psychologie	265
19. Předmět vývojové psychologie	266
20. Obecná charakteristika duševního vývoje	266
20.1. Pojem a podstata duševního vývoje	266
20.2. Činitelé, příčiny a podmínky vývoje	269
20.3. Zákonitosti vývoje	274
20.4. Vývojová stadia (fáze)	276
21. Vývojové zvláštnosti kojeneckého věku	278
22. Vývojové zvláštnosti mladšího předškolního věku	287
23. Vývojové zvláštnosti dítěte staršího předškolního věku	296
23.1. Charakteristika dítěte staršího předškolního věku	296
23.2. Hra a tvořivost dětí předškolního věku	306
24. Mladší školní věk	313
24.1. Dítě vstupující do školy (prvňáček)	313
24.2. Vývojové zvláštnosti dětí mladšího školního věku	315

25. Střední a starší školní věk	327
25.1. Obecná charakteristika žáků středního školního věku	327
25.2. Obecná charakteristika žáků staršího školního věku .	328
25.3. Psychický vývoj v středním a starším školním věku	331
26. Adolescence (věk mladíka a dívky)	351
26.1. Obecná charakteristika adolescence	351
26.2. Tělesný a pohybový vývoj	352
26.3. Psychický vývoj	353
OBSAH	361

Doc. Dr. Josef Kubíkovič, CSc.

PSYCHOLOGIE

pro gymnázia a třídy gymnázia
s pedagogickým zaměřením

Tato učebnice je určena pro vyučování psychologie na středních školách s pedagogickým zaměřením. Vydána SPN Brno, 1974. Přeložila prof. Jitka Štroblová, CSc. Obálka: ilustrace Ivan Uherek. Vydání druhé pedagogické revize, 1983. 280 stran, 24 obrázků. Cena Kč 17,50. Vydání druhé pedagogické revize, 1983. 280 stran, 24 obrázků. Cena Kč 17,50. Vydání třetí pedagogické revize, 1983. 280 stran, 24 obrázků. Cena Kč 17,50. Vydání čtvrté pedagogické revize, 1983. 280 stran, 24 obrázků. Cena Kč 17,50. Vydání páté pedagogické revize, 1983. 280 stran, 24 obrázků. Cena Kč 17,50.

365

